

Håndbok for foreldresamarbeid i barnehagen

Innhold og målgruppe

Målgruppe for håndboken

- bydeler, kommunale og ikke kommunale barnehager i Oslo, barnehagenes personale og barnehagebarnas foresatte.

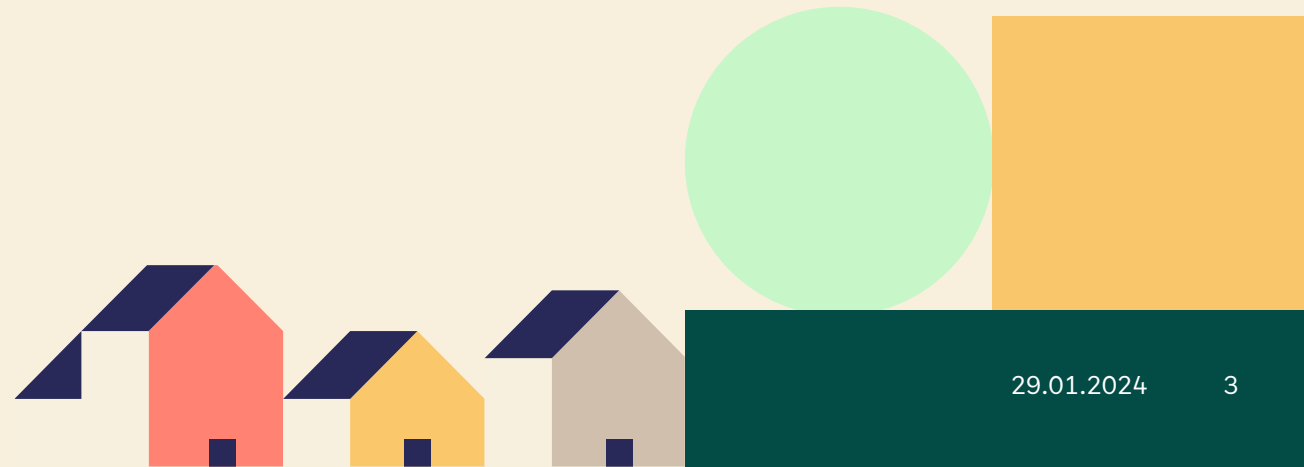
Håndboken inneholder

- samarbeid mellom hjem og barnehage på gruppenivå.
- beskrivelse av aktuelt lovverk for formelt samarbeid mellom hjem og barnehage, hvordan samarbeidet best kan praktiseres og rutiner og råd for arbeidet.
- forslag til årshjul for samarbeidet
- mal for signering av taushetsplikt knyttet til samarbeidet.

Samarbeid mellom foresatte og barnehagen

- Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.
- Foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.
- Foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar å bidra til et godt samarbeid til barnas beste.
- Det er ønskelig og behov for jevnlig kontakt mellom hjem og barnehage for å skape trygghet og best mulige utviklingsmuligheter for barnet.

Lov om barnehager § 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna og skal fremme deres felles interesser og bidra til samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen slik at hver gruppe er likt representert.

Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Barnehageeier skal sørge for at viktige saker legges frem for foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

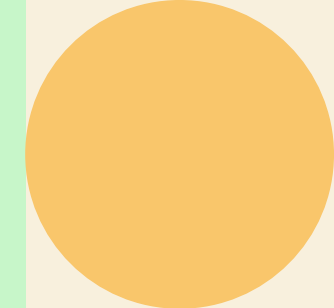
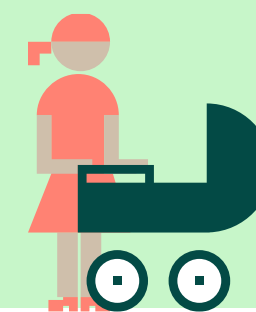
Rammeplan for barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danningsgrunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene (barnehageloven § 1 og § 4).

Foreldreråd og FAU

Foreldrerådet består av foresatte til alle barna i barnehagen.

- Foreldrerådet skal fremme foresattes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foresattegruppen skaper et godt og inkluderende barnehagemiljø, og velge representanter til FAU og/eller samarbeidsutvalget.

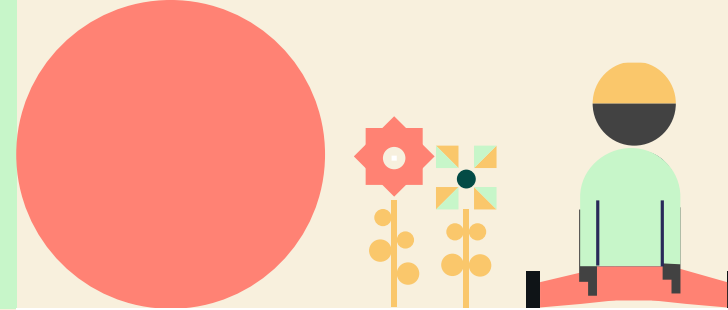
Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU)

- I mange barnehager er det vanlig praksis å opprette arbeidsutvalg for foreldrerådet (FAU), men FAU er ikke et lovpålagt organ i barnehage, slik det er i skolen. Det er foreldrerådet – altså alle foresatte i barnehagen som avgjør om de ønsker FAU i barnehagen. Medlemmer til FAU velges blant foreldrerådet hvert år.

Hva gjør FAU?

- Fremmer foreldrerådets felles interesser og drøfter saker som berører flere enn kun eget barn.
- Bidrar til at samarbeidet mellom foresatte og barnehagen skaper et godt og inkluderende barnehagemiljø.
- Bidrar til ulike aktiviteter og arrangement
- Drøfter saker som foresatte melder inn og formidler aktuelle saker til samarbeidsutvalget (SU).

Samarbeidsutvalget (SU)

- Samarbeidsutvalget (SU) er et lovpålagt organ som alle barnehager skal ha.
- SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ som skal sikre et godt samarbeid mellom barnehage og hjem.
- Bydel/barnehageeier skal legge fram saker i SU som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foresatte.

Hva gjør samarbeidsutvalget (SU)?

- Behandler saker som er meldt inn fra foreldrerådet/FAU, personalet, styrer eller bydel. SU skal holdes orientert av styrer, om bydelens/barnehageeier, barnehagens økonomiske rammer, budsjett og eventuelle driftsendringer.
- Fastsetter barnehagens årsplan (ref. § 2 i barnehageloven siste avsnitt).
- Bidrar i drøftinger som legger føringer for barnehagens mål og planarbeid.
- Uttaler seg i saker hvor barnehagen behandler søknad om dispensasjon fra normen om pedagogisk bemanning (ref. §2 i forskrift om pedagogisk bemanning).

Foreldreutvalg for alle Oslos barnehager (FUB Oslo)

FUB Oslo er et forum for foresatte med barn i kommunen.

FUB Oslo skal

- ivareta foresattes mulighet for reel medvirkning og innflytelse på utviklingen for barnehager i Oslo.
- ivareta foresattes og barnehagebarns interesser ovenfor byråden
- rette spørsmål til folkevalgte politikere i Oslo for å fremme saker utvalget mener er viktige å prioritere politisk
- være en høringsinstans i saker av viktighet for foresatte
- bidra til bydelsvis og byomfattende møtepunkter, arrangementer og informasjonsmøter.

Oslo

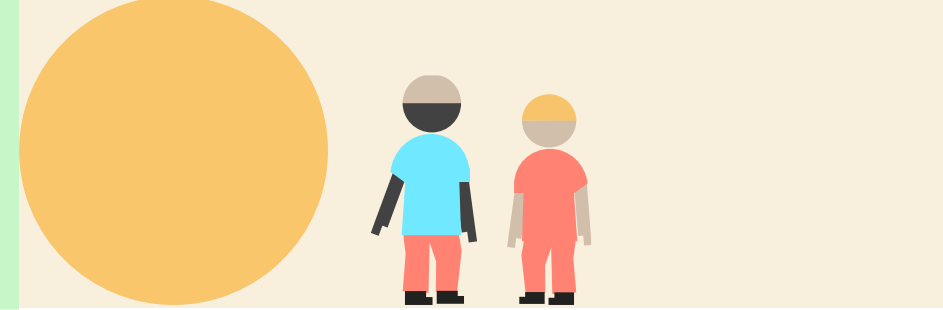

FUB Oslo arbeider for at alle barnehager i Oslo preges av raushet, inkludering, likeverd og solidaritet.

29.01.2024

8

Bydelsvise FUB

- Alle bydeler skal være representert i FUB Oslo.
- Representantene velges blant foresatte i barnehagenes SU, eller blant medlemmer av foreldrerådet/FAU og oppnevnes av bydelsutvalget.
- Bydelen skal legge til rette for møter og informasjon.

Hva gjør bydelsvise FUB?

- Gjennomfører egne møter.
- Drøfter lokale saker og problemstillinger og saker som skal løftes videre.
- Sikrer nettverk mellom foreldrevalgte SU-representanter i bydelen.

Bydelens / barnehagens oppgaver og ansvar

Bydelen/barnehageeier og barnehagen har ansvar for å legge til rette for et godt foreldresamarbeid, dialog og gode rammer for reel medvirkning mellom foresatte og barnehage på gruppenivå, gjennom foreldrerådet, FAU, SU og bydelsvise FUB.

Hva gjør styrer?

- legger til rette for samarbeid og jevnlig kontaktpunkter mellom hjem og barnehage.
- sekretær i SU.

Bydelen legger til rette for

- at møter kan avholdes mellom FUB-representanter/ SU-ledere.
- at det blir foreslått representanter til bydelsvise FUB og FUB Oslo

Bydelen

- inviterer til jevnlig møter med FUB-representanter/SU-ledere i bydelen
- etablerer en kontaktperson i bydelen for FUB-representanter / SU-ledere.

Årshjul

September/oktober

Årshjulet nedenfor beskriver arbeidsoppgaver og aktiviteter til bydeler, barnehager, FAU/SU-utvalg, FUB Oslo og aktuell byrådsavdeling, samt inneholder tips til tema for møtene. Hver bydel, i samarbeid med foresatte, må gjøre lokale tilpasninger med datoer og innhold for møtene, samt vurdere om årshjul for foreldresamarbeidet bør innlemmes i eventuelle vedtekter for FAU og SU.

Bydel	Barnehage	FAU/SU	FUB Oslo	Byrådsavdelingen	Tips tema og aktiviteter
Invitere til bydelsvise FUB-møter senest 15. oktober. Valg av FUB-representant og vara til FUB-Oslo annet partallsår, innen 15. oktober.	Møte i foreldrerådet senest 30. september. Valg av representanter til FAU og SU senest 30. september.	Første møte i FAU Møte i SU i etterkant av FAU-møte Valg av FAU-styre og SU-representanter Utarbeide/gjennomgå vedtekter for FAU og SU, møte- og aktivitetsplan. SU-møte: Valg av representant til bydelsvise FUB	Månedlig møte i FUB Oslo. Planlegge for digitalt informasjonsmøte for nye foresatte med barn i barnehagen	Informasjon til bydeler om frist for å innmelde FUB-representanter og vara partallsår	• Samarbeid mellom hjem og barnehage på individ- og gruppenivå. • Rammer for bursdagsfeiringer. • Rammeplan for barnehagen (barnehagens verdigrunnlag, formål og innhold)/Årsplan for barnehagen. • Budsjett. • Aktivitetsplan for foresatte i FAU, SU og FUB-Oslo (sosiale aktiviteter, temakvelder mm). • Bli-kjent aktiviteter. • Etablering av vennsgrupper.

November/desember

Bydel	Barnehage	FAU/SU	FUB Oslo	Byrådsavdelingen	Tips tema og aktiviteter
Oppnevning av FUB-representant og vara behandles i bydelsutvalget partallsår.	Oppnevning av FUB-representant og vara behandles i bydelsutvalget partallsår.	Møte i FAU Møte i SU	Månedlig møte i FUB Oslo med FUB-representanter og vara. Informere om FUB, gjennomgå verv og forberede saker til konstituerende møte. Årsrapport for FUB Oslo.	Konstituerende møte med FUB partallsår ellers møte mellom byrådsavdelingen og FUB-Oslo	• Foreldreundersøkelsen • Årsplan • Psykososialt miljø • Planer for førskolegruppene. • Plan for avslutninger • Måltider og ernæring i barnehagen. • Budsjett

Januar/februar

Bydel	Barnehage	FAU/SU	FUB Oslo	Byrådsavdelingen	Tips tema og aktiviteter
Bydelsvise FUB-møter. Bydelen legger fram bydelsdirektørens forslag til budsjett.	Godkjent årsplan og resultater fra foreldreundersøkelsen oversendes FAU og SU.	Møte i FAU Møte i SU - planlegge møte i foreldrerådet	- Månedlig møte i FUB Oslo - Budsjett - Forberede evt. innspill til åpen halvtime før møte i bydelsutvalget - Aktivitetsplan / arrangement - Høringer - Oppdatere nettsider		- Budsjett - Årsplan - Foreldreundersøkelsen - Bruk av digitale verktøy i barnehagen. - Temakveld for foresatte

Mars/april

Bydel	Barnehage	FAU/SU	FUB Oslo	Byrådsavdelingen	Tips tema og aktiviteter
Bydelsvise FUB-møter	Møte i foreldrerådet	Møte i FAU Møte i SU	Månedlig møte i FUB Oslo - Høringer - Arrangementer - Barnehagedagen - Overgang barnehage/ skole - Evt vedtektsendringer		- Overgang barnehage skole. - Rammeplan for barnehagen/ Årsplan for barnehagen. - Foreldreundersøkelsen.

Mai/juni

Bydel	Barnehage	FAU/SU	FUB Oslo	Byrådsavdelingen	Tips tema og aktiviteter
		Møte i FAU Møte i SU	Månedlig møte i FUB Oslo - Høringer - Arrangementer - Vedtektsendringer	Møte med FUB Oslo	- Planer for sommeravslutning. - Innsamlingsaksjon. - Byttemarked. - Evalueringsav foreldresamarbeidet.

Skjema: Erklæring om taushetsplikt FAU og SU Oslo kommune

Bydel: _____ Barnehage: _____

Navn foresatt: _____

Min rolle

- ☐ Representant i foreldrenes arbeidsutvalg (FAU)
- ☐ Representant i samarbeidsutvalget (SU)
- ☐ Representant i FUB Oslo

Taushetsplikt

Jeg forstår

- at jeg i mitt verv som foreldrerepresentant i barnehagen/FUB Oslo vil kunne få tilgang til informasjon som ikke må bli kjent for uvedkommende.
- at mitt verv krever ansvarsfølelse og lojalitet samt respekt for vern av informasjon, personsensitive opplysninger og andre verdier.

Jeg er kjent med

- at jeg har taushetsplikt etter Forvaltningsloven § 13 (se www.lovdata.no).

Jeg forplikter meg til

- å vise varsomhet i behandlingen av alle oppgaver jeg utfører i foreldresamarbeidet
- å overholde taushetsplikten, både muntlig, skriftlig og elektronisk

Jeg er klar over

- at brudd på lover og regler kan gjøre meg strafferettslig ansvarlig. Overtredelse av Forvaltningsloven § 13 straffes etter Straffeloven § 209.
- at taushetsplikten også gjelder etter at mitt verv som foreldrerepresentant er avsluttet.

Jeg bekrefter herved at jeg har lest og forstått erklæring om taushetsplikt

_____
Dato og signatur

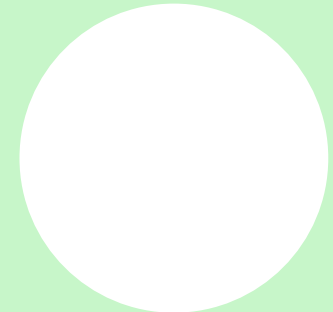
(Det foreslås at styrer i barnehagen sørger for innsamling og arkivering av skjemaet)

Oppgave

Som grunnlag for et godt samarbeid, diskuter gjerne følgende:

- Hvilke oppgaver er viktige å samarbeide om?
- Hvordan kan vi samarbeide godt i praksis?
- Hvilke områder skal barnehagen ta seg av?
- Hvilke områder skal foreldre håndtere?
- Hvordan takler vi eventuell uenighet mellom foresatte og ansatte?

Kilde: www.foreldreutvalgene.no

Notater

Notater

